

í samræmi við reglugerð þessa. Fiskistofu er þó heimilt að veita skoðunarstofu starfsleyfi til bráðabirgða, allt að 6 mánuðum frá 1. janúar 1998, enda uppfylli skoðunarstofan kröfur þessarar reglugerðar og hafi einnig sótt um faggildingu til faggildingaraðila.

Sjávarútvegsráðuneytinu, 8. júlí 1997.

Þorsteinn Pálsson.

Árni Kolbeinsson.

7. júlí 1997

Nr. 451

REGLUR

um veiðitæki og veiðiaðferðir á hafbeitarlaxi í Hraunsfirði.

1. Í Hraunsfirði á Snæfellsnesi má eingöngu veiða lax í gildru, sem, hann gengur í af sjálfsdáðum. Ádráttur á ósasvæðum fyrir framan gildruna er óheimill.
2. Gildran skal staðsett í fersku vatni miðað við smástreymisflóð og vatni beint í ákveðna rás til að auðvelda fiskigöngu.
3. Brot á reglum þessum varða viðurlögum samkvæmt lögum um lax- og silungsveiði nr. 76/1970, með síðari breytingum.
4. Reglur þessar eru settar samkvæmt heimild í 67. gr. laga nr. 76/1970 um lax- og silungsveiði, með síðari breytingum og öðlast gildi 1. ágúst 1997. Jafnframt eru úr gildi felldar reglur um töku á hafbeitarlaxi í Hraunsfirði nr. 314/1996.

Landbúnaðarráðuneytinu, 7. júlí 1997.

Guðmundur Bjarnason.

Jón Höskuldsson.

27. júní 1997

Nr. 452

AUGLÝSING

um aðalsamning milli ríkisstjórnar Íslands og Elkem A/S og Sumitomo Corporation.

Hinn 13. júní 1997 var undirritaður í Reykjavík samningur sem íslensk útgáfa aðalsamnings, dags. 13. september 1984, og fyrsti viðauki aðalsamnings, dags. 12. mars 1997, milli ríkisstjórnar Íslands og Elkem A/S og Sumitomo Corporation, um járnblendiverksmiðju í Hvalfirði.

Samkvæmt 6. gr. laga nr. 18/1977 um járnblendiverksmiðju í Hvalfirði, með áorðnum breytingum, skal samningurinn birtur í B-deild Stjórnartíðinda og er hann fylgiskjal með auglýsingu þessari.

Iðnaðarráðuneytinu, 27. júní 1997.

Finnur Ingólfsson.

Halldór J. Kristjánsson.

Fylgiskjal

A Ð A L S A M N I N G U R

milli

RÍKISSTJÓRNAR ÍSLANDS

og

ELKEM A/S

og

SUMITOMO CORPORATION

SAMNINGUR gerður hinn 13. dag septembermánaðar 1984 milli

RÍKISSTJÓRNAR ÍSLANDS (hér eftir nefnd „ríkisstjórnin“)

og

ELKEM A/S, sem er norskt hlutafélag og hefur aðalaðsetur sitt að Middelthunsgate 27, Osló, Noregi (hér eftir nefnt „ES“)

og

SUMITOMO CORPORATION (SUMITOMO SHOJI KAISHA), sem er japanskt hlutafélag og hefur aðalaðsetur sitt að 1-1, Hitotsubashi 2-chome, Ciyoda-ku, Tókýó, Japan (hér eftir nefnt „SC“)

MEÐ ÞVÍ að með lögum nr. 10 26. apríl 1975 um járnblendiverksmiðju í Hvalfirði (hér eftir nefnd „heimildarlögin frá 1975“) heimilaði Alþingi ríkisstjórninni að hefjast handa um stofnun hlutafélags, er hefði að markmiði að reisa og reka iðjuver til framleiðslu á kísiljárn í Íslandi og notaði raforku frá íslenskum orkuverum samkvæmt langtímasamningum um afhendingu á orku, í samvinnu við aðra aðila, er áhuga hefðu á því fyrirtæki, og setti tiltekna reglur og veitti tiltekna heimildir varðandi skipulag og starfsemi hlutafélagsins;

MEÐ ÞVÍ að ríkisstjórnin og Union Carbide Corporation frá New York, Bandaríkjum Norður-Ameríku („Union Carbide“) gerðu með sér aðalsamning hinn 28. apríl 1975 um samvinnu um ofangreint verkefni og stofnuðu sama dag, á grundvelli heimildarlaganna frá 1975 íslenskt hlutafélag með nafninu Íslenska járnblendifélagið hf., er hefur aðalaðsetur sitt að Grundartanga í Skilmannahreppi í Borgarfjarðarsýslu, en hlutafélag þetta (Járnblendifélagið) er löglega skrásett á Íslandi;

MEÐ ÞVÍ að með samningi dags. 9. júlí 1976 gekk Union Carbide úr Járnblendifélaginu og framseldi hlutabréf sín í félaginu til ríkisstjórnarinnar, sem afhenti þau Járnblendifélaginu til ráðstöfunar, og Union Carbide var leyst frá öllum skuldbindingum varðandi fyrirtækið;

MEÐ ÞVÍ að ES hefur fengist við framleiðslu á kísiljárn í Noregi og markaðssetningu á slíkri framleiðslu um allan heim og hefur aðstöðu til að láta í té víðtæka tækniþekkingu og markaðs aðstoð í þágu Járnblendifélagsins og verksmiðju þess;

MEÐ ÞVÍ að ES var reiðubúið að gerast aðili að Járnblendifélaginu og starfa með ríkisstjórninni við að reisa iðjuver félagsins, á þeim grundvelli sem lagður hefur verið með lögum nr. 18 11. maí 1977 („heimildarlögin“), sem komu í stað heimildarlaganna frá 1975, og eins og frekar er kveðið á um í aðalsamningi sem gerður var milli ríkisstjórnarinnar og ES hinn 8. desember 1976 („aðalsamningurinn frá 1976“);

MEÐ ÞVÍ að Járnblendifélagið hefur síðan verið rekið í samræmi við þetta, með ríkisstjórnina og ES sem einu hluthafana síðan 11. maí 1977, og verksmiðja félagsins hefur verið með framleiðslu í einum kísiljárnsbræðsluofni síðan í apríl 1979 og öðrum sams konar ofni síðan í september 1980;

MEÐ ÞVÍ að heimildarlögunum hefur verið breytt með lögum nr. 45 11. maí 1982 og lögum nr. 95 28. maí 1984, í tilgangi sem tengist fjármögnun Járnblendifélagsins;

MEÐ ÞVÍ að SC fæst við öflun og sölu kísiljárns sem hráefnis fyrir iðnað og hefur viðtæk sambönd við neytendur og birgja fyrir kísiljárnsafurðir í Japan og víðar;

MEÐ ÞVÍ að SC er reiðubúið að gerast aðili að samstarfi ríkisstjórnarinnar og ES um iðjuver Járnblendifélagsins, með þátttöku sem hluthafi í félaginu og með því að koma á langtíma fyrirkomulagi um afhendingu á kísiljárni frá Járnblendifélaginu til Japan, og þar sem ríkisstjórnin og ES hafa á sama hátt vilja til slíks samstarfs;

MEÐ ÞVÍ að ríkisstjórnin og ES vilja af þessum sökum breyta aðalsamningnum frá 1976 í því skyni að koma fram þeim breytingum sem nauðsynlegar eru í ljósi samvinnunnar við SC, og framkvæma þá breytingu með því að gera nýjan aðalsamning milli sín og SC á grundvelli heimildarlaganna, en sá samningur mun bera með sér slíkar breytingar og núverandi stöðu Járnblendifélagsins og kemur í stað aðalsamningsins frá 1976;

NÚ, ÞESS VEGNA samþykkja ríkisstjórnin, ES og SC (hér eftir sameiginlega nefndir „aðilarnir“) eftirfarandi:

I. KAFLI - INNGANGUR

1. gr. - Orðskýringar.

Eftirtalin orð skulu hafa þá merkingu, sem að neðan greinir, þar sem þau koma fyrir í samningi þessum:

1. „Ríkisstjórnin“ merkir ríkisstjórn Íslands.
2. „Íslenska ríkið“ merkir lýðveldið Ísland.
3. „ES“ merkir Elkem a/s, sem er norskt hlutafélag, er hefur aðalaðsetur sitt að Middelthunsgate 27, Osló, Noregi.
4. „SC“ merkir Sumitomo Corporation (Sumitomo Shoji Kaisha), sem er japanskt hlutafélag, er hefur aðalaðsetur sitt að 1-1, Hitotsubashi 2-chome, Chiyoda-ku, Tokyo, Japan.
5. „Dótturfélag ES“ og „dótturfélag SC“ merkir sérhvert hlutafélag, nú eða síðar, þar sem meira en 50% hlutabréfa með venjulegum atkvæðisrétti eru í eigu ES eða SC á hverjum tíma.
6. „Járnblendifélagið“ merkir Íslenska járnblendifélagið hf., sem er íslenskt hlutafélag, er hefur aðalaðsetur sitt að Grundartanga í Skilmannahreppi í Borgarfjarðarsýslu á Íslandi.
7. „Landsvirkjun“ merkir Landsvirkjun, sem er sjálfstætt fyrirtæki í sameign íslenska ríkisins, Reykjavíkurborgar og Akureyrarbæjar og hefur aðalaðsetur að Háaleitisbraut 68, Reykjavík.

8. „Heimildarlögin“ merkir lög frá Alþingi nr. 18 11. maí 1977 um járnblendiverksmiðju í Hvalfirði, sem komu í stað laga nr. 10 26. apríl 1975 um sama efni, sem heimiluðu stofnun Járnblendifélagsins, eins og þeim lögum hefur verið breytt með lögum nr. 45 11. maí 1982 og lögum nr. 95 28. maí 1984.
9. „Hluthafarnir“ merkir ríkisstjórnina, ES og SC.
10. „Kísiljárn“ merkir 75% kísiljárn og aðrar blöndur af kísiljárn, þar sem kísilinnihald er 95% hið mesta og 45% hið minnsta.
11. „Verksmiðjulóðin“ merkir eignarland það, sem leigt er Járnblendifélaginu við Grundartanga í Skilmannahreppi í Borgarfjarðarsýslu, þar sem iðjuver Járnblendifélagsins hefur verið byggt.
12. „Lóðarleigusamningurinn“ merkir leigusamning þann, sem gerður var 11. maí 1977, þar sem verksmiðjulóðin er leigð Járnblendifélaginu af ríkissjóði Íslands.
13. „Verksmiðjan“ merkir iðjuver það til framleiðslu á kísiljárn samt tilheyrandi mannvirkjum, sem Járnblendifélagið hefur reist á verksmiðjulóðinni og við hana, eins og það er að gerð og búnaði á hverjum tíma.
14. „Hafnarsamningurinn“ merkir samning þann, sem gerður var 11. maí 1977 milli Járnblendifélagsins og Hafnarsjóðs Grundartanga, er heimilar Járnblendifélaginu afnot af aðliggjandi höfn við verksmiðjulóðina.
15. „Tæknisamningurinn“ merkir samning þann milli ES og Járnblendifélagsins, sem gerður var 8. desember 1976 og fjallar um (a) afhendingu af hálfu ES á tveimur rafbræðsluofnum og tilheyrandi búnaði fyrir verksmiðjuna, (b) afhendingu af hálfu ES á tæknikunnáttu varðandi hönnun, verkfræðileg atriði og rekstur í sambandi við framleiðslu á kísiljárn, (c) reglubundna tækniaðstoð af hálfu ES í sambandi við framleiðslu á kísiljárn, og (d) byggingarstjórnun, er ES leggur til í sambandi við skipulagningu, byggingu og uppsetningu verksmiðjunnar í samvinnu við Járnblendifélagið.
16. „Sölusamningurinn“ merkir samning þann milli ES og Járnblendifélagsins, sem gerður verður 13. september 1984, er fjallar um sölu á framleiðslu Járnblendifélagsins, og kemur í stað sölusamningsins sem gerður var 10. febrúar 1977 milli þessara aðila.
17. „Umboðssölusamningurinn“ merkir samning þann milli Járnblendifélagsins, ES og SC, sem gerður verður 13. september 1984, er tilnefnir SC sem einkaumboðsaðila fyrir sölu á kísiljárn í Japan af hálfu Járnblendifélagsins, og gerir ráð fyrir afhendingu kísiljárns frá Járnblendifélaginu til SC fyrir japanskan markað.
18. „Rafmagnssamningurinn“ merkir samning þann milli Landsvirkjunar og Járnblendifélagsins, upphaflega dags. 28. maí 1975, er fjallar um afhendingu Landsvirkjunar á raforku til reksturs verksmiðjunnar, eins og honum var breytt með fyrsta viðauka við rafmagnssamninginn dags. 31. desember 1976 og eins og hann var svo endurútgefinn af aðilunum hinn 23. júlí 1979 og eins og honum er frekar breytt með öðrum viðauka við rafmagnssamninginn.
19. „Annar viðauki“ við rafmagnssamninginn merkir samning þann milli Landsvirkjunar og Járnblendifélagsins sem gerður verður 13. september 1984, er fjallar um breytingu á rafmagnssamningnum og viðbót með viðauka A við hann.
20. „Fyrsti afhendingardagur rafmagns“ merkir 1. apríl 1979, sem er dagurinn sem ákvarðaður er samkvæmt 1. mgr. 5. gr. rafmagnssamningsins sem dagurinn þegar Járnblendifélagið var reiddubúið að taka við rafmagni til reglubundinnar starfrækslu á fyrsta bræðsluofni verksmiðjunnar.

21. [„Samningurinn varðandi útgáfu nýrra hlutabréfa og stækkun Járblendifélagsins“ merkir samninginn milli ríkisstjórnarinnar, Elkem, Sumitomo og Járblendifélagsins, sem gerður var 12. mars, 1997, varðandi stækkun verksmiðju Járblendifélagsins, hækkun hlutafjár, ráðstöfun hlutafjár milli hluthafanna og þriðju aðila og skráningu á Verðbréfabingi Íslands.]¹⁾

II. KAFLI - JÁRNBLENDIFÉLAGIÐ

2. gr. - Staða og skipulag félagsins.

1. Járblendifélagið hefur verið löglega stofnað sem íslenskt hlutafélag og skal áfram vera skrásett á Íslandi með lögheimili í Skilmannahreppi í Borgarfjarðarsýslu.
2. Tilgangur Járblendifélagsins er að byggja, eiga og reka verksmiðju á Íslandi til framleiðslu á kísiljárni, að vinna að sölu á kísiljárni og að hafa um hönd alla starfsemi eða viðskipti, sem atvinnurekstur þessi þarfnast eða honum fylgir.
3. Um eignarhald, stofnun, rekstur og stjórn Járblendifélagsins skal fara að íslenskum lögum, heimildarlögum, samningi þessum og samningum þeim og öðrum skjölum, sem honum eru til fullnustu.
4. [Stjórn Járblendifélagsins skal skipuð 7 mönnum, er hluthafar kjósa hlutfallskosningu að tiltölu við hlutafjäreign sína þegar kosning fer fram, ásamt jafnmörgum varamönnum. Ennfremur, svo framarlega sem einhver hluthafanna á meira en 50% hlut í Járblendifélaginu skal sá hluthafi geta kosið 4 aðalmenn og 4 varamenn í stjórn. Jafnframt, svo framarlega sem einhver hluthafanna á að minnsta kosti 10% hlut í Járblendifélaginu skal sá hluthafi geta kosið 1 aðalmann og 1 varamann í stjórn.]²⁾
5. Hlutabréf í Járblendifélaginu skulu vera nafnbref með almennum atkvæðisrétti, skráð og útgefin á nöfn viðkomandi hluthafa, og skulu veita hverjum hluthafa forkaupsrétt að öllum og sérhverjum síðar útgefnum hlutum í Járblendifélaginu, hvort sem er af sama eða öðrum flokki eða nafnverði, í hlutfalli við hlutafjäreign sína.
6. [...]³⁾
7. [...]⁴⁾
8. [Hluthafi sem óskar að selja, framselja eða afsala sér hlutum sínum í Járblendifélaginu, í heild eða að hluta til þriðja aðila (annarra aðila en hluthafanna) skal tilkynna hluthöfum þá ætlun sína með ábyrgðarbréfi eða símbréfi (tilkynning um tilboð), þar sem getið skal hver skilyrði viðskiptanna eru, þar með talin fjöldi hlutabréfa, verð og greiðsluskilmálar, vextir af lánum eða ábyrgðum, skilyrði og nafn væntanlegs kaupanda. Hluthafarnir skulu hafa 30 daga frest, talinn frá fyrsta virkum degi eftir móttöku tilkynningar um tilboð, til að tilkynna þeim hluthafa sem tilkynningu sendi um þá ætlun sína að nýta forkaupsrétt sinn að hlutunum. Hluthafi sem kys að nýta forkaupsrétt sinn samkvæmt ákvæðum þessarar 8. mgr. 2. gr., skal ganga frá kaupum á hlutunum, sem honum hafa verið boðnir, með sömu skilyrðum og greinir í tilboðinu sem honum barst, innan 60 daga, talið frá þeim degi þegar hann sendi bjóðanda tilkynningu um að hann hygðist nýta forkaupsrétt sinn. Að því er þá hluti varðar sem annar hluthafi hefur ekki kosið að nýta forkaupsrétt sinn að, er hluthafanum sem bauð þá hluti til sölu, frjálst að ráðstafa hlutunum til væntanlegs kaupanda, innan 60 daga talið frá dagsetningu tilkynningar um tilboð, með þeim kjörum og skilmálum sem lýst er í tilkynningu um

¹⁾ 1. gr. viðauka 1 við samning varðandi útgáfu nýrra hlutabréfa og stækkun Járblendifélagsins, sem felur í sér fyrsta viðauka við aðalsamning þennan (hér eftir nefndur fyrsti viðauki við aðalsamninginn).

²⁾ 1. mgr. 2. gr. fyrsta viðauka við aðalsamninginn.

³⁾ 2. mgr. 2. gr. fyrsta viðauka við aðalsamninginn.

⁴⁾ 3. mgr. 2. gr. fyrsta viðauka við aðalsamninginn.

tilboð, ellegar þarf hann að endurnýja tilboðið til hins hluthafans í samræmi við ákvæðin hér að framan. Ef fleiri en einn hluthafi kys að nýta forkaupsrétt sinn að hlutum skal forkaupsréttinum beitt í réttu hlutfalli við hlutafjäreign þeirra í Járnblendifélaginu.]¹⁾

9. [Þrátt fyrir ákvæði 8. mgr. þessarar greinar skal hver hluthafanna hafa rétt til að fram-selja hluti sína til eigin dótturfyrirtækja og úr hendi þeirra til upprunlegs hluthafa, en þó með því skilyrði, að sérhver framsalshafi afhendi stjórn Járnblendifélagsins skriflegt samþykki sitt við ákvæðum og skilmálum aðalsamningsins, sölusamningsins, umboðs-sölusamningsins og tæknisamningsins, og við því að vera bundinn af þeim, eftir því sem við getur átt. Ennfremur skulu ákvæði 8. mgr. þessarar greinar ekki eiga við um framsal samkvæmt gr. 5.2 og 5.3 samningsins varðandi útgáfu hlutabréfa og stækkun Íslenska járnblendifélagsins hf.]²⁾
10. Eigi skal heimilt að leggja nein veðbönd á nokkur hlutabréf Járnblendifélagsins án undanfarandi samþykkis allrar stjórnar félagsins.
11. Sérhver hluthafa hefur fullan rétt á aðgangi að bókum Járnblendifélagsins og skal nýta þann rétt í gegnum fulltrúa sína í stjórn Járnblendifélagsins. Ennfremur eiga ES og SC rétt á að tilnefna löggiltan endurskoðanda af sinni hálfu og á sinn kostnað til að kanna bókhald Járnblendifélagsins ásamt skipuðum endurskoðendum Járnblendifélagsins í sérstökum tilvikum ef ES eða SC telur nauðsynlegt.
12. Ákvæði 2. og 3. gr. í samningi þessum, sem leysa af hólmi 2. og 4. gr. aðalsamningsins frá 1976, skulu leysa af hólmi samsvarandi ákvæði 2., 3., 7. og 9. gr. í stofnsamningi Járnblendifélagsins, er hafa ekki frekara gildi. Ef misræmi reynist milli ákvæða samnings þessa og ákvæða í stofnsamningi eða samþykktum Járnblendifélagsins, skulu ákvæði samnings þessa ráða.
13. Samþykktum Járnblendifélagsins skal breyta eins og lýst er á fylgiskjali I með samningi þessum, þannig að þær verði í samræmi við ákvæði þessarar greinar og 4., 5. og 6. mgr. 3. gr. og önnur viðeigandi ákvæði samnings þessa. Aðilarnir eru sammála um að láta kveðja til aukafundar hluthafa í Járnblendifélaginu til þess að koma fram um-ræddum breytingum á samþykktunum með samhljóða atkvæðum sínum. Fundurinn skal haldinn án tafar eftir undirritun samnings þessa hinn 13. september 1984 og eigi síðar en 30. september 1984, enda hafi skilyrði þau sem vísað er til í 1. mgr. 22. gr. þessa samnings verið uppfyllt. Á þeim fundi skal SC hafa rétt til að kjósa einn aðalmann og einn varamann í stjórn Járnblendifélagsins, er gegni embætti til aðalfundar á árinu 1985, en ES samþykkir að fulltrúum þess í stjórn félagsins fækki úr núverandi þremur aðal- og varamönnum í tvo aðal- og varamenn í samræmi við 4. mgr. þessarar greinar.

3. gr. - Hlutafé og kaup SC á hlutabréfum.

1. Stofnhlutafé Járnblendifélagsins hefur verið jafnvirði tuttugu og fjögurra milljóna bandaríkjadala (\$24.000.000) í íslenskum krónum, eins og ákveðið var við stofnun félagsins. Ríkisstjórnin er eigandi fimmtíu og fimm hundradshluta (55%) þess hlutafjár og hefur á árunum 1975-1979 greitt inn andvirði þess að fjárhæð jafnvirði \$ 13.200.000.
2. Með aðalsamningnum frá 1976 skrifaði ES sig fyrir fjörutíu og fimm hundradshlutum (45%) af upphaflegu hlutafé í Járnblendifélaginu eða sem samsvarar \$ 10.800.000. Í skiptum fyrir hlutabréf að samanlögðu nafnverði sem nemur jafnvirði \$ 3.200.000 af hlutafjárloforði ES, hefur ES framselt til Járnblendifélagsins þá tæknikunnáttu og þekkingu varðandi hönnun, verkfræðileg atriði og rekstur, sem nauðsynleg eru til að byggja og reka þau mannvirki verksmiðjunnar, sem ætluð eru til framleiðslu á kísiljárn, eins og nánar segir í tæknisamningnum. Hlutabréf þessi voru fullnaðargreiðsla fyrir tækni-

¹⁾ 4. mgr. 2. gr. fyrsta viðauka við aðalsamninginn.

²⁾ 5. mgr. 2. gr. fyrsta viðauka við aðalsamninginn.

kunnáttuframlag þetta, en verð þess var ákveðið á grundvelli samngjarns verðmætis á frjálsum markaði. ES lagði fram afganginn af hlutafjárloforði sínu í reiðufé, á árunum 1977-1979 og nam það jafnvirði \$ 7.600.000.

3. Eins og greint er frá í stofnsamningi og samþykktum Járblendifélagsins var nafnverð stofnhlutafjár Járblendifélagsins, sem hluthafarnir skrifuðu sig fyrir eins og skýrt er frá hér að framan (\$ 24.000.000), í öndverðu ákveðið sem íslenskar kr. 36.144.000 (í gömlum krónum 3.614.400.000), í samræmi við kaupgengi bandaríkjadals gagnvart krónunni hinn 28. apríl 1975 samkvæmt gengisskráningu Seðlabanka Íslands (1:150,60). Vegna gengisbreytinga á því tímabili sem hlutaféð var greitt inn, varð heildarandvirði greiddra hlutafjárframlaga í krónum 61.604.972 (nýjar krónur), og samanlagt nafnverð upphaflegs hlutafjár var hækkað í hlutfalli við þetta um íslenskar krónur 25.460.072.
4. Á aðalfundi Járblendifélagsins hinn 15. maí 1984 ákváðu ríkisstjórnin og ES að breyta í hlutafé, að sömu fjárhæð og upphaflega fjárhæð ásamt áföllnum vöxtum í árslok 1982, ákveðnum hluthafalánum sem voru veitt af hálfu ríkisstjórnarinnar og ES til Járblendifélagsins í hlutfallinu 55:45 á árunum 1981-1983 í sterlingspundum, þýskum mörkum og bandaríkjadöllum og voru víkjandi gagnvart öðrum lánum Járblendifélagsins í samræmi við þá meginreglu sem ákveðin var í 3. mgr. 5. gr. aðalsamningsins frá 1976. Í samræmi við þá ákvörðun hefur hlutafé Járblendifélagsins verið aukið að nafnverði um íslenskar krónur 485.055.955 (jafngildir norskum krónum 129.213.864), en lokaákvörðun um aukninguna var tekin og gekk í gildi á hluthafafundi sem á voru ríkisstjórnin og ES og haldinn var 13. ágúst 1984.
5. Á aðalfundinum 15. maí 1984 heimiluðu ríkisstjórnin og ES stjórn félagsins jafnframt að taka ákvörðun um hækkun hlutafjár í Járblendifélaginu að nafnverði að jafnvirði norskar krónur 120.000.000 með áskrift nýs hlutafjár af hálfu ríkisstjórnarinnar og ES í hlutföllunum 55:45. Hefur verið samþykkt að slíkt nýtt hlutafé verði greitt með (a) skuldajöfnun við greiðslur sem ES á þegar inni að fjárhæð norskar krónur 6.000.000, (b) með yfirtöku hluta láns til Járblendifélagsins frá A/S Eksportfinans, af hálfu ríkisstjórnarinnar að fjárhæð \$ 3.630.000 og af hálfu ES að fjárhæð \$ 2.970.000 (jafnvirði norskra króna 29.029.110 og 23.751.090 samkvæmt skráðu gengi hinn 30. júní 1984 milli norskra króna og bandaríkjadala), og (c) með fjárhæð í reiðufé er verði notuð til að greiða upp núverandi lán Járblendifélagsins frá Den norske Creditbank og Bank of America eða með yfirtöku á slíku láni (byggt á skráðu gengi á endurgreiðsludegi eða yfirtökudegi, milli norskra króna og bandaríkjadala) og eftirstöðvar jafnaðar út með reiðufé. Í samræmi við slíka heimild hefur hlutafé Járblendifélagsins verið hækkað um að nafnverði íslenskar krónur 450.468.000 (jafnvirði norskra króna 120.000.000) samkvæmt skráðu gengi hinn 30. júní 1984, en tekin var lokaákvörðun um hækkunina og gekk hún í gildi á hluthafafundi sem á voru ríkisstjórnin og ES og haldinn var 13. ágúst 1984.
6. Á stjórnarfundum Járblendifélagsins, sem haldinn var 13. ágúst 1984, var ákveðið að leggja fyrir framhaldshluthafafund, sem halda skyldi hinn 13. september 1984 og á yrðu ríkisstjórnin og ES, tillögu þess efnis að hlutafé yrði lækkað um íslenskar krónur 337.128.027, sem nokkurn veginn jafngildir ójöfnuðu tapi Járblendifélagsins miðað við 30. júní 1984 að fjárhæð íslenskar krónur 388.575.703 að frádregnum íslenskum krónum 51.017.953 sem Járblendifélagið mun færa sem hagnað er stafi af breytingu hluthafalána í hlutafé samkvæmt 4. mgr. þessarar greinar, ásamt tillögu um síðustu breytingar á 4. gr. samþykktu Járblendifélagsins er taki mið af framangreindum hlutafjárhækkunum og greindri lækkun. Komi til þess að reikningar Járblendifélagsins miðað við 31. október 1984 sýni meira ójafnað tap en miðað við 30. júní 1984, skulu ríkisstjórnin, ES og SC ákveða að lækka hlutafé enn frekar til jafns við ójafnað tap

miðað við 31. október 1984, enda sé mismunurinn íslenskar krónur 2.000.000 eða meira. Tilgangur slíkrar lækkunar er að láta nafnverð hlutafjár endurspeglar raunverulega fjárhagsstöðu Járblendifélagsins og gera félaginu kleift að hefja greiðslur arðs til hluthafa af hagnaði félagsins í framtíðinni samkvæmt 3. mgr. 6. gr., án þess að breytt sé rétti félagsins til að draga slíkt tap frá við uppgjör tekjuskatts.

7. Með eigendaskiptasamningi dags. í dag (eigendaskiptasamningurinn) sem gerður verður milli SC og ES, eignast SC hlutabréf ES í Járblendifélaginu miðað við þann dag sem samningur þessi tekur gildi, sem samsvarar samanlagt 15 (fimmtán) hundraðshlutum af öllum útgefnum og útistandandi hlutabréfum að lokinni hækkun og lækkun hlutafjár samkvæmt 4., 5. og 6. mgr. þessarar greinar.
8. Nafnverð hlutafjár í Járblendifélaginu eftir aðlögun, hækkun og lækkun samkvæmt 3., 4., 5. og 6. mgr. þessarar greinar er íslenskar krónur 660.000.000, er skiptist í 100 hluti að nafnvirði íslenskar krónur 6.600.000 hver. Skipting eignarhluta sem gert er ráð fyrir í samningi þessum og eftir að SC hefur eignast hluti frá ES, verður eftirfarandi:

	Hundraðshluti/ fjöldi hluta	Heildarnafnverð
Ríkisstjórnin	55	ISK 363.000.000
ES	30	ISK 198.000.000
SC	15	ISK 99.000.000

Ef kemur til hlutafjárþækkunar eftir 31. október 1984 samkvæmt 6. mgr. þessarar greinar, breytast framangreindar fjárhæðir í hlutfalli við hana.

4. gr. - Fjármögnun með lánsfé.

1. Eftir endurfjármögnun Járblendifélagsins af hálfu ríkisstjórnarinnar og ES samkvæmt 4. og 5. mgr. 3. gr. verða langtímaskuldir Járblendifélagsins eins og að neðan greinir miðað við 13. september 1984:

Norræni fjárfestingarbankinn	USD 7.231.240
	DEM 41.735.824
	CHF 2.763.850
Eksportfinans A/S	USD 12.821.841

Þessar skuldir stafa af lánnum sem tekin voru samkvæmt 5. gr. 1. mgr. aðalsamningsins frá 1976.

2. [...] ¹⁾

III. KAFLI - REKSTUR

5. gr. - Aðrir samningar.

1. Hluthafarnir skulu hlutast til um, að Járblendifélagið undirriti eftirfarandi samninga, viðauka og viðbætur við gildandi samninga, svo fljótt sem unnt er og með skilmálum, sem þeir verða ásáttir um:
  - (a) Sölusamningurinn við ES, samkvæmt 10. gr. þessa samnings.
  - (b) Umboðssölusamningurinn milli Járblendifélagsins, ES og SC, samkvæmt 10. gr. þessa samnings.
  - (c) Annar viðauki við rafmagnssamninginn milli Landsvirkjunar og Járblendifélagsins.

¹⁾ 3. gr. fyrsta viðauka við aðalsamninginn.

Hluthafarnir skulu undirrita ofangreinda samninga eða staðfesta samþykki sitt við þeim með undirskrift sinni, eftir því sem við á í hverju tilviki.

2. Hluthafarnir skulu hlutast til um að Járblendifélagið haldi í gildi framangreindum samningum og eftirfarandi samningum sem gerðir voru eða breytt í tengslum við aðalsamninginn frá 1976, samkvæmt ákvæðum hvers þeirra:

- (a) Tækniaðstoðarsamningurinn við ES (kaflar nr. 2 og 3).
- (b) Rafmagnssamningurinn við Landsvirkjun
- (c) Lóðarleigusamningurinn við fjármálaráðuneytið.
- (d) Hafnarsamningurinn við Hafnarsjóð Grundartanga.

6. gr. - Rekstur.

1. Verksmiðjan var upphaflega byggð í tveimur áföngum og var í fyrsta áfanga byggður bræðsluofn með 30 MW málraun fyrir 75% kísiljárn, en áætluð afkastageta hans er meira en 25.000 lestrir á ári af söluhæfu kísiljárni, ásamt fylgibúnaði fyrir tvo bræðsluofna. Í öðrum áfanga var byggður annar bræðsluofn fyrir 75% kísiljárn með sömu afkastagetu. Fyrsti bræðsluofninn var tekinn í notkun í apríl 1979 og sá síðari í september 1980, í samræmi við samþykktar áætlanir.
2. Járblendifélagið skal halda framleiðslugetu verksmiðjunnar í horfi og framleiða kísiljárn í þeim mæli, sem æskilegur er í tæknilegu og efnahagslegu tilliti miðað við aðstæður á hverjum tíma. Framleiðslunni skal hagað í samræmi við þann grundvöll, sem lagður er með tæknisamningnum, sölusamningnum og umboðssölusamningnum, í öllum atriðum sem við eiga.
3. [Hluthafarnir samþykkja að Járblendifélagið skuli ávallt rekið sem sjálfstæð hagnaðar-eining og að öll viðskipti Járblendifélagsins skuli umsamin á grundvelli sjálfstæðra viðskiptasjónarmiða sem beitt er um iðnfyrirtæki af þeirri stærð og gerð sem Járblendifélagið er. Þau sjónarmið skulu endurspeгла hlutlæg viðmið sem um viðskipti milli óskyldra aðila væri að ræða og ráðandi aðstæður í alþjóðaviðskiptum milli fyrirtækja sem ekki tengjast hvort öðru. Að því leyti sem frekari leiðbeiningar eru nauðsynlegar til að ákvarða hvort ákveðin viðskipti séu byggð á hlutlægum viðskiptasjónarmiðum sem endurspeгла viðskipti milli óskyldra aðila samkvæmt 3. mgr. þessarar greinar, skulu reglur sem stofnað er til endrum og sinnum á vegum ráða, eða sérfræðinganeftnda sem starfa samkvæmt umboði ráða, á vegum Efnahags- og framfarastofnunar Evrópu (OECD) um færsluverðlagningu (The OECD Transfer Pricing Guidelines) gilda. Hver hluthafi skal hafa rétt til að láta sjálfstæðan löggiltan endurskoðanda yfirfara og staðfesta að viðskipti sem vitnað er til í 3. mgr. þessarar greinar byggist raunverulega á hlutlægum sjónarmiðum um viðskipti milli óskyldra aðila. Járblendifélagið, Elkem og Sumitomo skulu veita hinum óháðu löggiltu endurskoðendum þær frekari upplýsingar, um einstök viðskipti og verðútreikninga í því sambandi, sem þörf kann að vera á við framkvæmd yfirferðar og staðfestingar á slíkum viðskiptum. Járblendifélagið skal starfrækt með bestu hagsmuni hluthafa þess, starfsmanna og hins íslenska þjóðfélags fyrir augum, með rekstri sem er hagkvæmur og byggður á viðskiptalegum grundvelli.]¹⁾
4. Öllum nettóhagnaði Járblendifélagsins, sem eigi þarf að verja til endurgreiðslu á lánum og eigi þarf eðlilega á að halda sem varasjóði, rekstrarfé eða til fjárfestingar, eða fyrir starfsemi félagsins og í viðskiptum þess og ekki ber að greiða Landsvirkjun samkvæmt viðauka A við rafmagnssamninginn, skal ráðstafað til arðsútborgunar og hann greiddur hluthöfum Járblendifélagsins, eða lagður til hliðar til síðari greiðslu til hluthafa.

¹⁾ 1. mgr. 4. gr. fyrsta viðauka við aðalsamninginn.

5. [Hluthafarnir gera sér ljóst mikilvægi þess tækni- og rekstrarþróunarstarfs, sem unnið hefur verið að af hálfu starfsfólks Járblendifélagsins og í samvinnu við íslenskar rannsóknarstofnanir. Hluthafarnir munu tryggja að stefna Járblendifélagsins verði áfram að félagið verði rekið með áherslu á virka rekstrar- og tækniþróun til að tryggja að félagið verði áfram í fararbroddi hvað varðar rekstur og tæknilega færni á sínu sviði.]¹⁾

7. gr. - Umhverfis- og öryggismál.

1. Járblendifélaginu ber að gera varúðarráðstafanir til að varna tjóni á umhverfi verksmiðjunnar af hennar völdum, og hanna mannvirki verksmiðjunnar þannig, að þau fari sem best í umhverfinu.
2. Í samræmi við 11. gr. heimildarlaganna hefur verið gerð vistfræðileg athugun á umhverfi verksmiðjunnar á kostnað Járblendifélagsins og með hliðsjón af tillögum náttúruverndarráðs, til grundvallar því að fylgjast megi með framtíðaráhrifum verksmiðjunnar á lífríkið í umhverfinu.
3. Hönnun verksmiðjunnar, bygging og rekstur skulu í öllu vera í samræmi við núgildandi og síðari lög og reglugerðir á Íslandi varðandi mengunarvarnir og náttúruvernd og öryggi, heilbrigði og hreinlæti á vinnustað, og þá staðla, sem settir eru samkvæmt slíkum lögum og reglugerðum, og sér í lagi við staðla og ákvæði starfsleyfisins, sem gefið var út af heilbrigðis- og tryggingamálaráðuneytinu hinn 5. apríl 1977.

8. gr. - Starfsfólk.

1. Starfsmenn, sem ES eða dótturfélög ES og SC eða dótturfélög SC leggja Járblendifélaginu til eða láta starfa að efnudum á skuldbindingum sínum samkvæmt samningi þessum eða öðrum tengdum samningum, þurfa ekki að vera íslenskir ríkisborgarar né eiga búsetu á Íslandi.
2. Við verksmiðjuna hefur verið stofnuð samstarfsnefnd skipuð þremur fulltrúum frá hvorum, stjórn Járblendifélagsins og starfsliði þess, ásamt jafnmörgum varamönnum. Hlutverk nefndarinnar er að efla samvinnu Járblendifélagsins og starfsliðs þess, vera báðum til ráðuneytis og gera tillögur um bættan aðbúnað, heilbrigði og öryggi starfsliðs og hagkvæmni í rekstri fyrirtækisins.

9. gr. - Tæknileg aðstoð.

1. ES skal halda áfram að láta Járblendifélaginu í té tæknilega þekkingu og reynslu til þess að gera Járblendifélaginu kleift að takast á hendur að reka og halda við verksmiðjunni og framleiða kísiljárn á hagkvæman hátt og með það fyrir augum að ná hámarks ávinningi af þeim búnaði sem við kemur, eins og nánar er kveðið á um í 3. kafla tæknisamningsins og með þeim skilmálum, sem þar greinir.
2. Að áskildum ákvæðum tæknisamningsins skal sú þekking, þjónusta og önnur aðstoð, sem ES lætur Járblendifélaginu í té, vera innt af hendi á þann hátt, sem best þjónar hagsmunum Járblendifélagsins að öllu leyti.

10. gr. - Markaðssetning.

1. Sölu á öllu kísiljárninu, sem Járblendifélagið framleiðir í verksmiðjunni, ber að stunda á þeim grundvelli, sem mælt er um í þessari grein, að áskildum frekari ákvæðum sölusamningsins og umboðssölusamningsins. ES skal hafa með höndum einkaumboð fyrir Járblendifélagið til sölu á kísiljárninu utan Japan, að undanskildu því kísiljárninu sem selt er á Íslandi til innanlandsnota, en SC skal hafa með höndum einkaumboð fyrir

¹⁾ 2. mgr. 4. gr. fyrsta viðauka við aðalsamninginn.

Járnblendifélagið til sölu á kísiljárn til og innan Japan. Sem slíkir einkaumboðsaðilar eru ES og SC ávallt skuldbundnir til að gera sitt ítrasta í samræmi við bestu viðskipta- og söluhætti til að vinna að sölu á kísiljárn frá verksmiðjunni og skal ES hafa með höndum heildarumsjón með markaðs- og sölumálum.

2. Framleiðsla kísiljárns hjá Járnblendifélaginu og ES skal ávallt njóta jafnstöðu í eftirfarandi tilliti:
  - (a) Nettó FOB verð til verksmiðju skal vera hið sama fyrir kísiljárn af sama gæðaflokki, eins og nánar er kveðið á um í 4. gr. sölusamningsins.
  - (b) Niðurrjöfnun á vörusendingum á þeim tímabilum, þegar ekki má búast við að unnt sé að selja alla framleiðsluna vegna neikvæðra aðstæðna á markaðnum. Vörusendingum á þessum tímabilum skal úthlutað til verksmiðjunnar og verksmiðja ES, á grundvelli reiknaðrar afkastagetu hvors aðila.
3. Í því skyni að stuðla að sem bestri nýtingu á afkastagetu verksmiðjunnar með tilliti til eðlilegrar hagkvæmni í rekstrarkostnaði, ábyrgjast ES og SC, eins og nánar er kveðið á um í sölusamningnum og umboðssölusamningnum, gagnvart Járnblendifélaginu hvor um sig að taka eða selja það magn af kísiljárn frá verksmiðjunni sem nemur 30.000 tonnum á ári að því er varðar ES og 20.000 tonnum á ári að því er varðar SC, enda nái verksmiðjan að framleiða ekki minna en 50.000 tonn á ári. Járnblendifélagið skuldbindur sig til að afhenda slíkt magn til ES og SC að áskildum frekari ákvæðum 4. gr. umboðssölusamningsins.
4. Til endurgjalds fyrir umboðsmennsku þá fyrir Járnblendifélagið, sem ES tekur að sér, og jafnstöðu þá, sem Járnblendifélaginu er veitt samkvæmt sölusamningnum, skal Járnblendifélagið greiða ES jöfnunargjald að fjárhæð norskar krónur 40 fyrir hverja lest af kísiljárn (miðað við 75% kísilinnihald), sem seld er frá verksmiðjunni, svo sem nánar er lýst í sölusamningnum. Járnblendifélagið skal greiða SC samsvarandi gjald að fjárhæð norskar krónur 40 fyrir hverja lest af kísiljárn sem afhent er til Japan til sölu af hálfu SC innan Japan.
5. Sem einkaumboðsaðilum ber ES og SC að halda Járnblendifélaginu svo vel upplýstu sem unnt er um ástand á markaðnum fyrir kísiljárn á markaðssvæðum sínum og skulu þeir meta söluhorfur bæði til lengri og skemmri tíma.

IV KAFLI - FJÁRMÁLAÁKVÆÐI

11. gr. - Gjaldeyrismál.

1. Greiðslur af hálfu ES og SC til Járnblendifélagsins samkvæmt samningi þessum eða öðrum samningum til framkvæmdar á aðalsamningnum frá 1976 eða þessum samningi mega fara fram í þeim frjálsa gjaldeyri og á þann venjulegan hátt um fjárgreiðslur sem ES og SC kjósa. Venjuleg íslensk banka- og yfirfærslugjöld, sem við eiga eftir atvikum, skulu gilda um þessar greiðslur í samræmi við venjulegar bankareglur. Ef greiðsla er innt af hendi til einhvers staðar utan Íslands, er óskyld að greiða af henni íslensk yfirfærslugjöld. Ákvæði þessi skulu gilda um allar greiðslur af framangreindu tagi, sem ES eða SC kann að hlutast til um, að eitthvert dótturfélag ES eða SC, eftir því sem við getur átt, greiði fyrir eigin hönd eða fyrir hönd ES eða SC.
2. Greiðslur til ES og SC á arði, útlögðu fé, eða annars samkvæmt samningi þessum og samkvæmt tæknisamningnum, sölusamningnum eða umboðssölusamningnum mega fara fram í þeim frjálsa gjaldeyri og á þann venjulega hátt um slíkar peningasendingar, sem ES eða SC kunna að kjósa, og skulu íslensk banka- og yfirfærslugjöld, sem um þær gilda, vera í samræmi við venjulegar bankareglur. Ef slík greiðsla er innt af hendi frá stað utan Íslands, er óskyld að greiða af henni íslensk yfirfærslugjöld.

12. gr. - Sköttun Járblendifélagsins.

1. Járblendifélagið skal greiða tekjuskatt og eignarskatt og önnur opinber gjöld, sem almennt eru álögð á Íslandi, eftir þeim reglum, sem um þau gilda samkvæmt lögum á hverjum tíma, nema að því leyti, sem mælt er á annan veg í þessari grein og 14. grein, sbr. 7. og 9. gr. heimildarlaganna.
2. Ef íslenskum lagareglum um tekjuskatt og eignarskatt eða önnur opinber gjöld er breytt frá því, sem í gildi var hinn 26. apríl 1975, skal Járblendifélagið jafnan eiga sama rétt og aðrir íslenskir aðilar, sem hafa hliðstætt rekstrarform og stunda hliðstæða starfsemi, til að njóta þeirra hlunninda, sem um er að ræða eftir hinum breyttu reglum, og skal félaginu ekki íþyngt með álögum umfram þessa aðila. Með hliðstæðri starfsemi í þessu sambandi skal telja orkufrekan iðnað og annan meiriháttar framleiðsluiðnað rekinn af aðilum, sem háðir eru almennum skattalögum á Íslandi á viðkomandi sköttunarsviði, en þó að undanskildum iðnaði, sem sérstaklega er helgaður vinnslu íslenskra sjávarafurða og landbúnaðarafurða.
3. Eftirfarandi reglur skulu gilda gagnvart Járblendifélaginu að því er varðar skatta á nettótekjur og aðra skatta, sem að neðan greinir, án tillits til breytinga, sem verða kunna á almennum íslenskum lögum um þá skatta:
  - (a) Járblendifélaginu skal ávallt heimilt að halda varasjóð, myndaðan af skattfrjálsum framlögum, að því marki, sem um ræðir í 2. mgr. 17. gr. tekjuskattslaga, sem í gildi voru hinn 26. apríl 1975 (lög nr. 68/1971, með breytingum skv. lögum nr. 7/1972 og öðrum áorðnum breytingum til þess dags), og eftir þeim reglum, sem gilda um slíkan varasjóð samkvæmt þeim lögum.
  - (b) Járblendifélaginu skal ávallt heimilt að draga frá hreinum tekjum sínum á ári hverju sem svarar allt að 10% af nafnverði hlutafjár þess með sama hætti og um getur í 1. mgr. 17. gr. tekjuskattslaga, sem í gildi voru hinn 26. apríl 1975. Má sá frádráttur vera fyrir fjárhæðum, er félagið borgar út jafnóðum sem arð á því ári, og/eða fjárhæðum, er félagið leggur til hliðar á árinu í sjóð til fjárfestingar og rekstursþarfa. Úr sjóði þeim, sem lagður er til hliðar samkvæmt ákvæði þessu, má síðar úthluta arði og greiða hann, án þess að slíkt skerði rétt félagsins til frádráttar vegna útborgaðs arðs á því ári, er greiðsla fer fram.
  - (c) Járblendifélaginu skal ávallt heimilt að auka hlutafé sitt með útgáfu jöfnunarhlutabréfa án þess að nafnverð þeirra teljist til skattskyldra tekna hjá hluthöfum þess, innan þeirra marka, sem um ræðir í 2. mgr. D-liðs 1. mgr. 7. gr. tekjuskattslaga, er í gildi voru hinn 26. apríl 1975.
  - (d) Járblendifélagið skal greiða árlegt landsútsvar, er nemi 0,5% hið mesta af rekstrarútgjöldum þess næstliðið almanaksár samkvæmt ákvæðum íslenskra skattalaga (þar með taldar fyrningar og vöru- og efnisnotkun), þó ekki af hærri upphæð en sem nemi brúttótekjum félagsins á árinu. Verður landsútsvarið lagt á atvinnurekstur félagsins sem heild og kemur í stað aðstöðugjalds á þann rekstur samkvæmt V. kafla laga nr. 8/1972, um tekjustofna sveitarfélaga, og annarra gjalda, er leysa kynnu aðstöðugjaldið af hólmi.

13. gr. - Um skattskyldu ES og SC á Íslandi.

1. Um skattskyldu ES sem hluthafa í Járblendifélaginu og að öðru leyti í sambandi við starfsemi þess samkvæmt samningi þessum, tæknisamningnum eða sölusamningnum skal fara eftir ákvæðum samnings milli Íslands og Noregs um að komast hjá tvísköttun, eins og hann er í gildi á hverjum tíma. Ef ekki og þar til samningur um að komast hjá tvísköttun er gerður milli Íslands og Japan, skal nefndur samningur einnig gilda um

skattskyldu SC sem hluthafa í Járblendifélaginu og að öðru leyti í sambandi við starfsemi þess samkvæmt samningi þessum eða umboðssölusamningnum. Jafnframt skulu eftirfarandi reglur gilda gagnvart ES og SC án tillits til breytinga á íslenskum skattalögum, sbr. 8. gr. heimildarlaganna, svo og gagnvart dótturfélögum ES og SC, eftir því sem við á:

- (a) Tekjuskattur ES og SC á arð af hlutfjáreign þeirra í Járblendifélaginu, sem kann að vera skattskyldur samkvæmt tekjuskattslögum miðað við 26. apríl 1975 eða síðari lögum, skal vera 5% - fimm af hundraði - fyrir bæði ES og SC nema lögin eða milliríkjasamningurinn milli Íslands og Noregs, eða milliríkjasamningur milli Íslands og Japan (eftir því sem við á) kveði á um lægra gjald, enda eigi ES og/eða SC þá ekki minna en sem svarar 10% af útistandandi hlutfé Járblendifélagsins. Ber Járblendifélaginu að halda skatti þessum eftir við útborgun arðsins og skila honum til hlutaðeigandi yfirvalda á greiðsluárinu. Í þessu sambandi ber að meðhöndla úthlutun á verðmætum til ES og SC við slit á Járblendifélaginu eða við sölu á hlutabréfum sem innlausn á hlutabréfum, og skal ágóði til ES og SC, sem um er að ræða, metinn sem tekjur af innlausninni og skattlagður sem arður.
- (b) ES og SC skulu ekki talin hafa fasta starfstöð á Íslandi vegna umgetinna tengsla sinna við Járblendifélagið, og greiðslur til ES og SC í formi þjónustugjalda, markaðssetningargjalda, umboðslauna og vaxta skulu ekki háð sköttun á Íslandi. Hið sama skal gilda um greiðslur til ES fyrir tækjabúnað samkvæmt tæknisamningnum.

14. gr. - Innflutningsgjöld og söluskattur.

1. Innflutningur af hálfu Járblendifélagsins á byggingarefni, vélum og búnaði og öðrum fjárfestingarvörum og varahlutum til verksmiðjunnar og reksturs hennar og tengdra mannvirkja, skal undanþeginn íslenskum aðflutningsgjöldum og söluskatti á innflutning. Ríkisstjórnin mun einnig fella niður eða endurgreiða aðflutningsgjöld og/eða söluskatt af efni og þjónustu, sem keypt er innanlands vegna byggingar verksmiðjunnar, innan þeirra marka, sem fjármálaráðuneytið ákveður á hverjum tíma á grundvelli heimildarlaganna.
2. Innflutningur af hálfu Járblendifélagsins á hráefnum og rekstrarvörum, sem beinlínis eru notaðar í framleiðslu á útflutningsvörum frá verksmiðjunni, skal undanþeginn tollum á innflutning og útflutning og söluskatti frá Íslandi, svo og sala til útlanda á framleiðsluvörum félagsins.
3. Undanþágur þær, sem kveðið er á um í 1. og 2. mgr. þessarar greinar, hafa verið nánar skilgreindar með reglum, útgefnum af fjármálaráðuneytinu hinn 11. maí 1977, sem hafa að geyma fyrirmæli um þær verklagsreglur, sem Járblendifélaginu og verktökum þess og efnisseljendum ber að fylgja til að fá undanþáguna í hverju tilviki.
4. Raforka, sem afhent er til reksturs verksmiðjunnar, skal undanþeginn íslenskum söluskatti og verðjöfnunargjaldi á raforku og öllum öðrum sköttum eða gjöldum, sem álöggð eru á Íslandi nú eða síðar á afhendingu, kaup, notkun eða neyslu rafmagns.
5. Ákvæði 1. og 4. gr. þessarar greinar skulu gilda um verksmiðjuna eins og hún er byggð og rekin á grundvelli rafmagnssamningsins. Ef svo fer, að verksmiðjan verði stækkuð á grundvelli frekari breytinga á rafmagnssamningnum eða frekari rafmagnsafendingar, sem Járblendifélagið semur um með öðrum hætti, mun ríkisstjórnin ákveða á þeim tíma, hvort ákvæðin skuli gilda um þá stækkun og að hve miklu leyti.

V. KAFLI - FYRIRHEIT**15. gr. - Ríkisstjórnin.**

1. Ríkisstjórnin skal gera allar ráðstafanir, sem á hennar valdi eru, til að hlutast til um, að Járnblandifélagið efni skuldbindingar sínar samkvæmt samningi þessum, tæknisamningnum, sölusamningnum og umboðssölusamningnum, fljótt og samviskusamlega í samræmi við ákvæði þeirra.
2. Ríkisstjórnin skal gera þær ráðstafanir, sem á hennar valdi eru og nauðsynlegar eru og viðeigandi samkvæmt íslenskum lögum, til að framkvæma samning þennan, heimildarlögin og samninga þá og önnur skjöl, sem honum eru til fullnustu, til að gera ES og SC og öðrum aðilum að samningunum kleift að rækja hinar ýmsu skuldbindingar sínar samkvæmt þeim, og til að tryggja, að síðari tíma löggjöf fari ekki í bága við þá.
3. Ríkisstjórnin mun gera allar ráðstafanir, sem á hennar valdi eru og nauðsynlegar eru og viðeigandi samkvæmt íslenskum lögum, til verndar ES og SC og eignum, réttindum og starfsliði þeirra, sem á hverjum tíma er á Íslandi eða háð íslenskri lögsögu, og til að tryggja ES og SC tafarlaugar og fullar bætur fyrir og vegna allra þeirra eigna eða réttinda, sem skert kunna að verða eða þau kunna að verða svipt fyrir tilstilli ríkisstjórnarinnar eða einhverrar stjórnardeildar eða stofnunar hennar eða íslenska ríkisins.

16. gr. - ES.

1. ES skal efna hinar ýmsu skuldbindingar sínar samkvæmt samningi þessum, tæknisamningnum, sölusamningnum og umboðssölusamningnum fljótt og samviskusamlega í samræmi við ákvæði þeirra. ES skal hlutast til um, að dótturfélög ES, sem kynnu að taka á sig skuldbindingar samkvæmt umræddum samningum eða á annan hátt gagnvart Járnblandifélaginu eða ríkisstjórninni, efni þær skuldbindingar sínar á sama hátt.

17. gr. - SC.

1. SC skal efna hinar ýmsu skuldbindingar sínar samkvæmt samningi þessum og umboðssölusamningnum fljótt og samviskusamlega í samræmi við ákvæði þeirra. SC skal hlutast til um, að dótturfélög SC, sem kynnu að taka á sig skuldbindingar samkvæmt umræddum samningum eða á annan hátt gagnvart Járnblandifélaginu eða ríkisstjórninni, efni þær skuldbindingar sínar á sama hátt.

18. gr. - Ýmis ákvæði.

1. Samningur þessi og samningar þeir og önnur skjöl, sem honum eru til fullnustu, eru til þess ætluð að veita, staðfesta og vernda hin ýmsu réttindi, heimildir, eignir og hagsmuni ríkisstjórnarinnar, íslenska ríkisins, ES, dótturfélaga ES, SC, dótturfélaga SC, Landsvirkjunar og Járnblandifélagsins, nema hið gagnstæða sé sérstaklega tekið fram.
2. Að frátöldu því sem segir í 21. gr., skulu engin ákvæði samnings þessa eða samninga þeirra sem honum eru til fullnustu, valda því eða verða skýrð þannig, að ES eða dótturfélög ES verði talin háð annarri lögsögu en Noregs eða stunda viðskipti annars staðar en í því landi, nema þegar ES eða dótturfélag ES vinnur að verkfræðivinnu á verksmiðjulóðinni.
3. Enda þótt hið gagnstæða kynni að felast í samningi þessum, eða í þeim samningum og öðrum skjölum, sem honum eru til fullnustu, skal ES eigi þurfa að brjóta eða eiga á hættu að brjóta nokkur lög, reglur, fyrirmæli eða reglugerðir konungsríkisins Noregs eða nokkurrar stofnunar þess eða dómstóls þar í landi. Hið sama skal eiga við um dótturfélög ES gagnvart þeim þjóðlöndum þar sem þau eru skrásett eða reka atvinnu.
4. Að frátöldu því sem segir í 21. gr., skulu engin ákvæði samnings þessa eða samninga þeirra sem honum eru til fullnustu, valda því eða verða skýrð þannig, að SC eða

dótturfélög SC verði talin háð annarri lögsögu en Japan eða stunda atvinnu annars staðar en í því landi.

5. Enda þótt hið gagnstæða kynni að felast í samningi þessum, eða í þeim samningum og öðrum skjölum, sem honum eru til fullnustu, skal SC eigi þurfa að brjóta eða eiga á hættu að brjóta nokkur lög, reglur, fyrirmæli eða reglugerðir Japans eða nokkurrar stofnunar þess eða dómstóls þar í landi. Hið sama skal eiga við um dótturfélög SC gagnvart þeim þjóðlöndum þar sem þau eru skrásett eða reka atvinnu.

VI. KAFLI - LÖG OG LAUSN DEILUMÁLA

19. gr. - Lög þau sem fara skal eftir.

1. Um skýringu, túlkun og framkvæmd samnings þessa, tæknisamningsins, sölusamningsins og umboðssölusamningsins skal fara og ráðast eftir íslenskum lögum.

20. gr. - Viðurkenndir textar.

1. Samningur þessi er gerður bæði á íslensku og ensku, og skulu báðir þeir textar vera viðurkenndir og jafnir að gildi og þýðingu. Tæknisamningurinn, sölusamningurinn og umboðssölusamningurinn skulu allir gerðir á ensku, og skal sá texti vera hinn viðurkenndi texti þeirra.
2. Samningur þessi, tæknisamningurinn, sölusamningurinn og umboðssölusamningurinn skulu hver um sig undirritaðir og afhentir af viðkomandi samningsaðilum í fjórum eintökum af hverjum viðurkenndum texta. Hvert slíkt eintak, sem verið hefur réttilega undirritað og afhent af viðkomandi samningsaðilum, skal vera viðurkennt frumrit og jafnt að gildi á við önnur sams konar eintök, er einnig hafa verið réttilega undirrituð og afhent af viðkomandi samningsaðilum.
3. Enskar útgáfur, sem ES eða SC kann að óska eftir, af stofnsamningi og samþykktum Járblendifélagsins og þeim öðrum samningum og skjölum, sem samningi þessum eru til fullnustu eða til er vísað í honum, skulu gerðar af Járblendifélaginu. Hið sama skal gilda um íslenskar útgáfur af tæknisamningnum eða sölusamningnum eða umboðssölusamningnum, sem ríkisstjórnin kann að óska eftir.

21. gr. - Deilumál¹⁾.

1. Ef svo fer á þeim tíma, sem samningur þessi, tæknisamningurinn, sölusamningurinn og umboðssölusamningurinn, eða einhver þeirra, eru í gildi, eða síðar, að ágreiningur risi eða kröfur vegna einhvers þeirra eða í sambandi við þá, skýringu þeirra, merkingu, gildi eða framkvæmd, réttindi eða skyldur samkvæmt þeim, eða efndir eða vanefndir á einhverju af ákvæðum þeirra, skulu viðkomandi aðilar að þeim samningum, sem ágreiningurinn eða krafan hefur risið af, freista þess að leysa málið án tafar með samkomulagi sín í milli.

¹⁾ Í 6. gr. fyrsta viðauka við aðalsamninginn er að finna sérstaka reglu varðandi deilumál sem upp kunna að koma og tengjast framkvæmd samnings varðandi útgáfu hlutabréfa og stækkun Íslenska járnblendifélagsins hf. Ákvæði þetta er svohljóðandi:

6. gr.

Grein 6.1 Ef ekki leiðir annað af samhenginu, skulu hugtök sem notuð eru í þessum viðauka 1, hafa sömu merkingu og þeim eru gefin í aðalsamningnum. Skuldbindingar samkvæmt þessum viðauka 1 skulu hafa sama gildi og samskonar skuldbindingar samkvæmt aðalsamningnum. Ákvæði aðalsamningsins varðandi óviðráðanleg öfl (force majeure), vanefndir og galla, lög þau sem fara skal eftir, deilumál og viðurkennda texta skulu einnig gilda um þennan viðauka 1. Hins vegar skulu ákvæði 9. gr. samningsins varðandi útgáfu hlutabréfa og stækkun Íslenska járnblendifélagsins hf. gilda um úrlausn ágreiningsmála, að því leyti sem framkvæmd þessa viðauka 1 tengist framkvæmd eða túlkun samningsins varðandi útgáfu hlutabréfa og stækkun Íslenska járnblendifélagsins hf.

2. Ef aðilum að ágreiningi eða kröfu, sem um getur í 1. mgr. þessarar greinar, mistekst af einhverjum ástæðum að leysa málið skjótlega með samkomulagi, er hverjum málsaðila heimilt að vísa málinu til ríkisstjórnarinnar, ES og SC til lausnar á því með samkomulagi milli ríkisstjórnarinnar, ES og SC. Jafnframt þessu er ríkisstjórninni, ES eða SC, hvenær sem er, heimilt að krefjast þess, að sérhverjum slíkum ágreiningi eða kröfu verði vísað af aðilum málsins til ríkisstjórnarinnar, ES og SC til lausnar með samkomulagi þeirra í milli.
3. Ef ríkisstjórninni, ES og SC tekst ekki af einhverjum ástæðum að leysa með samkomulagi einhvern ágreining eða kröfu, sem um getur í 1. mgr. þessarar greinar, skal málinu vísað til dómstóla eins og mælt er um hér á eftir.
4. Ríkisstjórnin, ES og SC samþykkja hér með, að bæjarþing Reykjavíkur skuli eiga fulla lögsögu varðandi sérhvern ágreining eða kröfu, sem um getur í 1. mgr. þessarar greinar, að áskildu málskoti til Hæstaréttar eftir því, sem heimilt er að lögum. Járnblendifélagið, dótturfélög ES og dótturfélög SC fallast á þessa lögsögu á sama hátt með samþykki sínu á samningi þessum.
5. ES og dótturfélög ES og SC og dótturfélög SC skulu hvert um sig tilnefna skriflega fyrirvarsmann búsettan á Íslandi, er hafi fullt umboð til að taka við stefnu fyrir þeirra hönd fyrir dómstólum á Íslandi í hverju máli, sem skotið er til þeirra dómstóla í samræmi við 4. mgr. þessarar greinar, og sérhver slík stefna skal teljast nægilega birt er hún hefur verið birt þessum fyrirvarsmanni innan þess frests, er lög kveða á um.
6. Hvers konar mót af hálfu ES eða dótturfélaga ES eða SC eða dótturfélaga SC fyrir íslenskum dómstóli samkvæmt ákvæðum þessarar greinar skal vera og teljast sérstakt mót í þeim tilgangi, sem þar er um að ræða, og skal ekki valda því, að ES eða dótturfélög þess eða SC eða dótturfélög þess verði að öðru leyti háð íslenskri lögsögu.

VII. KAFLI - ÝMIS ÁKVÆÐI

22. gr. - Gildistími samningsins.

1. Samningur þessi skal öðlast gildi þann dag, er ríkisstjórnin, ES og SC hafa undirritað hann, enda hafi samningar þeir, sem taldir eru í stafliðum (a) til og með (d) hér að neðan, verið undirritaðir eða samþykktir í því formi, sem ríkisstjórnin, ES og SC samþykkja, og að þeim aðgerðum, sem vísað er til í stafliðum (e) til og með (g) hér að neðan, hafi verið lokið með þeim hætti, sem ríkisstjórnin, ES og SC telja fullnægjandi:
  - (a) Sölusamningurinn;
  - (b) Umboðssölusamningurinn;
  - (c) Annar viðauki við rafmagnssamninginn;
  - (d) Samningurinn um framsal hlutabréfa;
  - (e) Staðfesting af hálfu Norræna fjárfestingarbankans, A/S Eksportfinans og Norsku ábyrgðarstofnunarinnar á samþykki við endurfjármögnun Járnblendifélagsins og þessum samningi og þeim öðrum samningum og viðaukum sem vísað er til í stafliðum (a) til og með (d);
  - (f) Útgáfa Noregsbanka á gjaldeyrisleyfi til handa ES;
  - (g) Ríkisstjórnin og ES hafi afhent SC skriflega yfirlýsingu sem staðfesti að endurfjármögnun Járnblendifélagsins samkvæmt 4., 5. og 6. mgr. 3. gr. þessa samnings hafi verið lokið að öllu leyti.
2. Aðilarnir skulu reyna sitt besta til að fá nauðsynlegt samþykki frá viðkomandi stjórn-sýsluhöfum. ES og SC lýsa yfir að þau hafa nú þegar öll nauðsynleg samþykki og heimildir innan eigin fyrirtækja og frá viðeigandi stjórn-sýsluhöfum.

3. Gildistökudagur samnings þessa, svo sem hann er ákveðinn eftir 1. mgr. þessarar greinar, skal tiltekinn skriflega og staðfestur með undirskrift ríkisstjórnarinnar, ES og SC. Ef þeim málefnum, sem um ræðir í staflíðum (a) til og með (g) í 1. mgr. þessarar greinar hefur ekki verið ráðið til lykta fyrir 30. september 1984, skal samningur þessi ekki öðlast gildi, nema ríkisstjórnin, ES og SC semji skriflega um annað sín í milli.
4. Frá og með gildistökudegi samnings þessa samkvæmt 1. og 3. mgr. þessarar greinar skal samningurinn haldast í gildi meðan í gildi eru tæknisamningurinn, sölusamningurinn og umboðssölusamningurinn og aðrir samningar milli ES eða dótturfélaga ES og/eða SC eða dótturfélaga SC annars vegar og Járnblendifélagsins hins vegar, sem gerðir eru í stað þeirra eða í svipuðu skyni og ríkisstjórnin kann að samþykkja, svo og rafmagnssamningurinn, eða meðan einhverjir þessara samninga eru í gildi, og svo lengi sem ES og/eða SC (eða framsalshafi ES og/eða SC skv. 9. mgr. 2. gr. samnings þessa) er hluthafi í Járnblendifélaginu eða lánardrottinn Járnblendifélagsins vegna hluthafalána eða einhverra svipaðra skuldbindinga eða er aðili að samningum við ríkisstjórnina, sem gerðir eru samningi þessum til fullnustu, allt eftir því, sem kann að þurfa vegna þeirra hagsmuna, sem samningi þessum er ætlað að staðfesta og vernda í hverju tilviki.
5. Ákvæði 12., 13. og 14. gr. samnings þessa skulu haldast í gildi um hinn upphaflega samningstíma sölusamningsins og rafmagnssamningsins, sem vísað er til í 8. og 11. mgr. þessarar greinar, og um þann viðbótartíma annars hvors þessara samninga eða annarra samninga, er leysa þá af hólmi, sem ríkisstjórnin kann að ákveða við samningsframlenginguna eða samningsskiptin. Ef hinn tilgreindi gildistími nefndra ákvæða rennur út, skulu þau eigi að síður gilda áfram að því leyti, sem nauðsynlegt er til að ná tilgangi þeirra varðandi hagsmunum, sem skapast hafa á gildistíma þeirra.
6. Hinn óákveðni gildistími samnings þessa skal hvorki verða til að lengja né breyta á annan hátt neinum gildistíma, sem tilgreindur er í nokkrum öðrum samningum milli ríkisstjórnarinnar, ES, dótturfélaga ES, SC, dótturfélaga SC, Járnblendifélagsins og Landsvirkjunar, eftir því sem við á.
7. Svo fremi að eigi verði skriflega samið um annað milli ríkisstjórnarinnar, ES og SC, skal 3. kafli tæknisamningsins vera í gildi í fimmtán (15) ár frá fyrsta afhendingardegi rafmagns til verksmiðjunnar.
8. Sölusamningurinn skal haldast í gildi á meðan ES (eða eitthvert dótturfélag ES) er hluthafi í Járnblendifélaginu, en ekki í lengri tíma en tuttugu (20) ár frá fyrsta afhendingardegi rafmagns. Innan fimmtán (15) ára frá fyrsta afhendingardegi rafmagns skulu ríkisstjórnin og ES þó hafa lokið viðræðum um framlengingu á sölusamningnum um eigi minna en tíu (10) ára skeið frá ofangreindum lokadegi hans með skilmálum, sem báðir geti fellt sig við.
9. Umboðssölusamningurinn skal haldast í gildi á meðan SC (eða eitthvert dótturfélag SC) er hluthafi í Járnblendifélaginu, en ekki í lengri tíma en tuttugu (20) ár frá fyrsta afhendingardegi rafmagns. Innan fimmtán (15) ára frá fyrsta afhendingardegi rafmagns skulu ríkisstjórnin, ES (að því tilskildu að ES sé á þeim tíma hluthafi í Járnblendifélaginu) og SC þó hafa lokið viðræðum um framlengingu á sölusamningnum um eigi minna en tíu (10) ára skeið frá ofangreindum lokadegi hans með skilmálum, sem allir geti fellt sig við.
10. Ef sölusamningurinn rennur út, eða gildistíma hans lýkur á annan hátt, og ríkisstjórnin og/eða Járnblendifélagið, eftir því sem við á, æskja þess, að einhver annar aðili en þau sjálf selji framleiðsluvöru Járnblendifélagsins til útflutnings frá Íslandi, skal ríkisstjórnin veita, eða gera allt sem í hennar valdi stendur til að Járnblendifélagið veiti, ES tækifæri til að fá þá samninga, sem ríkisstjórnin, eða eftir atvikum Járnblendifélagið, mundi veita viðvíkjandi útflutningssölu á framleiðsluvörum Járnblendifélagsins, með eigi

lakari kjörum og skilmálum en öðrum á að bjóða, aður en öðrum eru gerð nokkur bindandi skilorðslaus tilboð eða veittur slíkur samningur. Hið sama skal gilda um SC (og gengur framár rétti ES samkvæmt framansögðu) ef umboðssölusamningurinn rennur út, eða gildistíma hans lýkur á annan hátt, og ríkisstjórnin og/eða Járnblendifélagið, eftir því sem við á, æskja þess, að einhver annar aðili en þau sjálf selji framleiðsluvöru Járnblendifélagsins til Japan.

11. Rafmagnssamningurinn skal haldast í gildi um tuttugu (20) ára skeið frá fyrsta afhendingardegi rafmagns. Innan fimmtán (15) ára frá fyrsta afhendingardegi rafmagns skulu Landsvirkjun, Járnblendifélagið, ríkisstjórnin, ES og SC þó hafa lokið viðræðum um framlengingu á rafmagnssamningnum um eigi minna en tíu (10) ára skeið frá ofangreindum lokadegi hans, með skilmálum sem þessir aðilar geti fellt sig við.

23. gr. - Breytingar og uppsögn.

1. Heimilt er að breyta eða segja upp samningi þessum, tæknisamningnum, sölusamningnum og umboðssölusamningnum hvenær sem er, hvort heldur er að hluta eða öllu leyti, en einungis með skriflegum samningi, sem réttilega er undirritaður og afhentur af hálfu ríkisstjórnarinnar, ES og SC, svo og Járnblendifélagsins, eftir því sem við á, og að áskildu samþykki Alþingis, ef það er tilskilið í því tilviki sem um er að ræða. Hið sama skal gilda um breytingar og uppsögn á rafmagnssamningnum.
2. Ef til þess kemur að Samkeppnisráð Japans ráðleggi eða mæli með aðlögun, breytingu, viðbót og/eða brottfalli einhverra skilyrða og skilmála samnings þessa, samkvæmt „lögum varðandi bann við einokun einkaaðila og aðgerðir til að tryggja sanngjörn viðskipti“ sem gilda í Japan, skal SC þegar í stað tilkynna ríkisstjórninni og ES skriflega (og láta fylgja afrit af bréfi frá Samkeppnisráði Japans í enskri þýðingu) um slíkar ráðleggingar eða meðmæli. Aðilarnir samþykkja að ganga til samninga með góðum vilja um að aðlaga, breyta, bæta við og/eða fella brott þau skilyrði og skilmála sem við á í samningi þessum til samræmis við ráðleggingar eða meðmæli innan 6 mánaða frá undirritun samnings þessa.
3. Samningur þessi, heimildarlögin og þeir samningar og önnur skjöl, sem honum eru til fullnustu, skulu koma í stað allra fyrri samninga og viljayfirlýsinga. Frá og með þeim degi, sem samningur þessi tekur gildi, skal hvorugur aðilanna vera bundinn af neinum undanfarandi bréfaskiptum eða viljayfirlýsingum eða af neinu, sem eigi er skriflegt og undirritað af þeim aðila, sem af því skal bundinn eða felst í heimildarlögunum.
4. Á þeim degi sem samningur þessi tekur gildi skal aðalsamningurinn frá 1976 falla úr gildi án frekari aðvörunar og samningur þessi skal ganga framár öllum ákvæðum fyrrnefnds samnings.

24. gr. - Óviðráðanleg öfl.

1. Ríkisstjórnin og eftir atvikum ES, SC, Járnblendifélagið, dótturfélög ES og dótturfélög SC, eftir því sem við á, skulu ekki bera ábyrgð á neinum drætti eða vanefnd samkvæmt samningi þessum, ef drátturinn eða vanefndin stafar af hernaði, eða af efnahagslegu umróti samfara honum; innflutnings- eða útflutningsbanni; skorti á vinnuafli, hráefni eða öðrum vörum, framleiðslutækjum eða flutningum; af vinnudeilum; hvers konar borgaralegum óeirðum; aðgerðum stjórnvalda eða hernaðaryfirvalda; eldsvoða; flóðum; jarðskjálftum; eldgosum; eða af nokkurri annarri ástæðu, hverju nafni sem nefnist, sem er óviðráðanleg þeim aðila, sem sagður er hafa vanefnt eða valdið drætti, og í öllum slíkum tilfellum skal sá aðili, sem vanefnt hefur eða valdið drætti, hefja efndir að nýju svo fljótt sem unnt er, og aðilunum hverjum um sig skal heimilt að grípa til allra aðgerða, er samrýmast samningi þessum, til að forða eða draga úr óhagstæðum áhrifum

slíkrar vanefndar eða dráttar. Framanritað skal á sama hátt gilda um alla samninga, sem gerðir eru til fullnustu á samningi þessum, þar sem ekki eru ákvæði um óviðráðanleg öfl.

2. Áskilið er og samþykkt, að gagnvart samningi þessum skuli allar aðgerðir íslenska ríkisins og hinna ýmsu stofnana þess taldar vera á valdi ríkisstjórnarinnar, nema ríkisstjórnin geti óvefengjanlega sannað hið gagnstæða.

25. gr. - Framsal.

1. Samningur þessi verður hvorki framseldur með viljayfirlýsingu sammingsaðila né fyrir tilverknað lagaákvæða, nema til komi áður skriflegt samþykki gagnaðilans í formi breytingar á samningi þessum samkvæmt 1. mgr. 23. gr. samningsins.
2. Ákvæði 1. mgr. þessarar greinar skulu ekki verða eða vera talin því til fyrirstöðu, að ES eða SC framselji samning þennan einhverju dótturfélaga ES eða dótturfélaga SC, að einhverju eða öllu leyti, hvenær sem er, en þó þannig að framseljandi takist áður á hendur skilorðslaut gagnvart hinum hluthöfunum að ábyrgjast fullar og samviskusamlegar efndir af hendi sérhvers slíks framsalshafa.

26. gr. - Tilkynningar.

1. Allar tilkynningar, sem leyft er eða skylt er að senda samkvæmt samningi þessum, skulu vera skriflegar, og hafi viðtakandi ekki fallist á aðra aðferð, þá skulu þær sendar með símskeyti, er verði staðfest með ábyrgðarbréfi í flugpósti, eða sendandi sjálfur afhenda þær viðtakanda, á þann stað, sem tilgreindur er við nafn hans:

Ríkisstjórnin: Iðnaðarráðherra,
Reykjavík, Íslandi

ES: Elkem a/s,
Middelthunsgate 27,
Oslo, Noregi

SC: Sumitomo Corporation
1-1, Hitotsubashi 2-chome,
Chiyoda-ku, Tókýó, Japan

2. Hverjum framangreindum aðila er hvenær sem er heimilt að senda hinum aðilunum skriflega tilkynningu um breytingu á heimilisfangi í því tilliti, sem um ræðir í þessari grein.
3. Allar tilkynningar sem leyft er eða skylt er að senda samkvæmt samningi þessum, skulu vera á ensku eða á tungumáli gagnaðila, sem sendir eða tekur við tilkynningu, ásamt enskri þýðingu. Samskipti á milli Járnblendifélagsins og SC skulu fara fram á ensku.

27. gr. - Ýmislegt.

1. Hinir ýmsu titlar eða fyrirsagnir hinna ýmsu kafla, greina og málsgreina þessa samnings eru eingöngu til hagræðis við tilvísun og skipta eigi máli um skýringu eða túlkun á samningnum.

FRAMANRITUÐU TIL STAÐFESTU hefur samningur þessi verið undirritaður af hálfu ríkisstjórnarinnar, ES og SC miðað við þann dag, er í upphafi greinir.

Undirritaðir staðfesta hér með ofangreindan samning sem íslenska útgáfu aðalsamnings dags. 13. september 1984 og fyrsta viðauka við aðalsamning dags. 12. mars 1997.

Reykjavík, 13. júní 1997.
Fyrir RÍKISSTJÓRN ÍSLANDS,

Finnur Ingólfsson

Fyrir ELKEM A/S
Marius Grønningseter

Fyrir SUMITOMO CORPORATION
Mitsuhiko Yamada

AUGLÝSING

um erindisbréf skólameistara í framhaldsskólum.

Með vísan til 38. gr. laga nr. 70/1996 um réttindi og skyldur starfsmanna ríkisins hefur menntamálaráðherra hinn 1. júlí sl. sett skólameisturum eftirtalinna framhaldsskóla erindisbréf:

Menntaskólans í Reykjavík,
Kvennaskólans í Reykjavík,
Íónskólans í Reykjavík,
Menntaskólans við Sund,
Menntaskólans við Hamrahlíð,
Stýrimannaskólans í Reykjavík,
Vélskóla Íslands,
Fjölbrautaskólans við Ármúla,
Fjölbrautaskólans í Breiðholti,
Borgarholtsskóla,
Menntaskólans í Kópavogi,
Fjölbrautaskólans í Garðabæ,
Flensborgarskólans í Hafnarfirði,
Íónskólans í Hafnarfirði,
Fjölbrautaskóla Suðurnesja,
Fjölbrautaskóla Vesturlands Akranesi,

Framhaldsskóla Vestfjarða,
Fjölbrautaskóla Norðurlands vestra á Sauðárkróki,
Menntaskólans á Akureyri,
Verkmenntaskólans á Akureyri,
Framhaldsskólans á Húsavík,
Framhaldsskólans á Laugum,
Menntaskólans á Egilstöðum,
Verkmenntaskóla Austurlands,
Framhaldsskóla Austur-Skaftafellssýslu,
Fjölbrautaskóla Suðurlands á Selfossi,
Menntaskólans að Laugarvatni,
Framhaldsskólans í Vestmannaeyjum,
Framhaldsskólans í Skógum,
Hússtjórnarskólans í Reykjavík,
Hússtjórnarskólans á Hallormsstað.

Erindisbréf skólameistara framhaldsskóla eru efnislega samhljóða að breyttu breytanda og birtist sýnishorn erindisbréfs skólameistara sem fylgiskjal með auglýsingu þessari.

Auglýsing þessi öðlast þegar gildi.

Menntamálaráðuneytinu, 4. júlí 1997.

F. h. r.

Guðríður Sigurðardóttir.

Bórunn J. Hafstein.